

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
«ХАРКІВСЬКИЙ ПОЛІТЕХНІЧНИЙ ІНСТИТУТ»

Кафедра **«Безпека праці та навколишнього середовища»**
(назва кафедри, яка забезпечує викладання дисципліни)

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

**«Організаційно-технічне забезпечення аудиту з професійної безпеки
робочих місць галузі»**

рівень вищої освіти - другий (магістерський)

галузь знань 26 - Цивільна безпека
(шифр і назва)

спеціальність 263 - Цивільна безпека
(шифр і назва)

спеціалізація 263-1 - Охорона праці
(шифр і назва)

вид дисципліни Професійна підготовка
(загальна підготовка / професійна підготовка)

форма навчання денна
(денна / заочна)

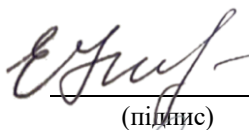
ЛИСТ ЗАТВЕРДЖЕННЯ

Робоча програма з навчальної дисципліни –
«Організаційно-технічне забезпечення аудиту з професійної безпеки робочих
місць галузі»

(назва дисципліни)

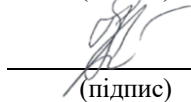
Розробники:

Доцент, к.т.н., доцент
(посада, науковий ступінь та вчене звання)


(підпис)

Наталія СВТУШЕНКО
(ім'я та прізвище)

Доцент, к.п.н.
(посада, науковий ступінь та вчене звання)


(підпис)

Наталія ТВЕРДОХЛІБОВА
(ім'я та прізвище)

Робоча програма розглянута та затверджена на засіданні кафедри
Безпека праці та навколишнього середовища _____
(назва кафедри)

Протокол від «30_» серпня 2022_ року № 1

Завідувач кафедри Безпека праці та навколишнього середовища
(назва кафедри)




Вячеслав БЕРЕЗУЦЬКИЙ
(ім'я та прізвище)

ЛИСТ ПОГОДЖЕННЯ

Шифр та назва освітньої програми

_____ Охорона праці, _____
спеціальність 263 – Цивільна безпека, галузь знань 26 – Цивільна безпека

Кафедра «Безпека праці і навколишнього середовища»
(назва кафедри на якій викладається дисципліна)

Гарант ОП _____ Валентина РАЙКО _____ 
(Підпис, дата)

Завідувач кафедрою
Вячеслав БЕРЕЗУЦЬКИЙ _____ 
(Підпис, дата)

МЕТА, КОМПЕТЕНТНОСТІ, РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ ТА СТРУКТУРНО-ЛОГІЧНА СХЕМА ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Метою вивчення дисципліни «Організаційно-технічне забезпечення аудиту з професійної безпеки робочих місць галузі» є: оволодіння знаннями та вміннями, що забезпечать студентам як майбутнім фахівцям з охорони праці, здатність здійснювати як безпосередньо інспекторські функції, так і забезпечувати зв'язок та дієву взаємодію з державними установами, наглядовими органами та громадськими організаціями у якості співробітників (інженерів) служби охорони праці підприємства.

Спеціальні (фахові) компетентності спеціальності (визначені стандартом вищої освіти спеціальності)

СК-2. Здатність оперувати термінами та визначеннями понять у сфері цивільного захисту, охорони праці; основними положеннями, вимог та правил стосовно проведення моніторингу, організування та впровадження заходів щодо запобігання, ліквідування надзвичайних ситуацій.

СК-8. Здатність до аналізу й оцінювання потенційної небезпеки об'єктів, технологічних процесів та виробничого устаткування для людини й навколишнього середовища.

Результати навчання за спеціальністю (визначені стандартом вищої освіти спеціальності)

РН-3. Аналізувати суспільні явища й процеси на рівні, необхідному для професійної діяльності, знати нормативно-правові засади забезпечення цивільного захисту, охорони праці, питання нормативного регулювання забезпечення заходів у сфері цивільного захисту та техногенної безпеки об'єктів і територій

РН-7. Обирати оптимальні заходи і засоби, спрямовані на зменшення професійного ризику, захист населення, запобігання надзвичайним ситуаціям.

РН-11. Визначати фізичні, хімічні, біологічні та психофізіологічні шкідливі виробничі чинники та аналізувати безпечність виробничого устаткування.

РН-12. Визначати технічний стан зовнішніх та внутрішніх інженерних мереж та споруд для оцінювання відповідності його вимогам цивільного захисту та техногенної безпеки.

Структурно-логічна схема вивчення навчальної дисципліни

| Попередні дисципліни: | Наступні дисципліни: |
|------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------|
| Техногенна та екологічна безпека в умовах виробничо-господарської діяльності | Регіональна техногенна та промислова безпека |
| Системний аналіз у вирішенні задач професійної та промислової безпеки | Техногенно-економічний аналіз |
| Соціальна відповідальність | Атестація |

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

(розподіл навчального часу за семестрами та видами навчальних занять)

| Семестр | Загальний обсяг (годин) / кредитів ECTS | З них | | За видами аудиторних занять (годин) | | | Індивідуальні завдання студентів (КП, КР, РГ, Р, РЕ) | Поточний контроль | Семестровий контроль | |
|---------|--------------------------------------------|------------------------------|------------------------------|----------------------------------------|---------------------|-----------------------------|---------------------------------------------------------|----------------------|----------------------------------------|-------|
| | | Аудиторні заняття (годин) | Самостійна робота (годин) | Лекції | Лабораторні заняття | Практичні заняття, семінари | | | Контрольні роботи (кількість робіт) | Залік |
| 1 | 2 | 3 | 4 | 5 | 6 | 7 | 8 | 9 | 10 | 11 |
| 10 | 180 | 96 | 84 | 64 | | 32 | 18 | | | 2 |
| | | | | | | | | | | |

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до загального обсягу складає 40 (%):

СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

| № з/п. | Види навчальних занять (Л, ЛЗ, ПЗ, СР) | Кількість годин | Номер семестру (якщо дисципліна викладається у декількох семестрах). Назви змістових модулів. Найменування тем та питань кожного заняття. Завдання на самостійну роботу. | Рекомендована література (базова, допоміжна) |
|--------|-------------------------------------------|-----------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------|
| 1 | 2 | 3 | 4 | 5 |
| 1. | Л | 6 | <p>Змістовий модуль № 1 . Організаційні, технічні та соціальні компоненти в галузі системи охорони праці.</p> <p><i>Тема 1. Системний підхід та аналіз при організації охорони праці на виробництві. Основні положення організації охорони праці на виробництві.</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Об'єкт, предмет і завдання дисципліни. 2. Праця як сфера життєдіяльності та провідний чинник виробництва. Соціально-трудові відносини як система. 3. Нормативно-правова база для організації системи управління охороною праці на підприємстві. | 1-16 |
| 2. | ПЗ | 2 | Законодавчі акти України в галузі охорони праці та їх вимоги щодо державних гарантій працюючих на безпечні умови праці. | 1-16 |
| | ПЗ | 2 | Сутність соціально-трудових відносин. Загальна характеристика їх системи | |
| 3. | СР | 8 | Правові основи працевохоронної політики в Україні. Нормативно правове законодавство в галузі охорони праці, обов'язки, права і відповідальність щодо проведення державної політики, відділи з питань охорони праці при держадміністраціях, навчально-методичні й експертно технічні центри, система нагляду за охороною праці, органи пожежної, екологічної безпеки, та інші наглядові і контролюючі органи, система виробничо-технічного, інформаційного, наукового й фінансового забезпечення діяльності в галузі охорони праці. | 1-16 |
| 4. | Л | 4 | <p>Тема 2. Міжнародні норми в галузі охорони праці. Міжнародна організація праці та її вплив на розвиток соціально- трудових відносин.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Міжнародна організація праці. Основні конвенції МОП в галузі охорони праці. Законодавство Євросоюзу з охорони праці. 2. Розвиток та удосконалення систем управління | 3,11 |

| | | | | |
|-----|----|----|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------|
| | | | охороною праці в Україні з урахуванням вимог МОП 3. Міжнародне співробітництво в галузі охорони праці. | |
| 5. | ПЗ | 2 | Структура міжнародної організації праці. Вимоги і рекомендації міжнародних стандартів ISO серій 9000, 14000, OHSAS 18000 | 3,11 |
| 6. | СР | 6 | Законодавчі та нормативно-правові акти з охорони праці, які діють на рівні міжнародної спільноти та міжнародних організацій. Стандарт SA 8000 «Соціальна відповідальність». Міжнародний стандарт ICO 26000 «Настанова по соціальній відповідальності». Міжнародний стандарт OHSAS 18002:2007 «Системи менеджменту гігієни та безпеки праці». Всесвітня організація охорони здоров'я (ВООЗ). Міжнародний досвід регулювання соціально-трудоких відносин. Застосування міжнародних трудових норм в Україні. | |
| 7. | Л | 6 | Тема 3. Соціальні основи охорони праці 1. Захист працівника та його права на безпечну працю – ключова функція охорони праці. 2. Соціальні категорії сучасного суспільства, їхній зв'язок з працею та безпекою праці. 3. Ефективність суспільного виробництва. 4. Роль охорони праці у зростанні продуктивності праці та збереженні трудових ресурсів. | 5-14 |
| 8. | ПЗ | 2 | Розрахунок соціальної ефективності працезахоронних заходів на підприємстві | 14 |
| 9. | СР | 6 | Державні соціальні гарантії працюючих в Україні. Закон України «Про державні соціальні стандарти та державні соціальні гарантії». Соціальні гарантії працюючих в Україні, що регламентуються законодавством. Контроль та відповідальність за дотриманням вимог законодавства в частині соціальних гарантій працюючих в Україні. Органи Державного нагляду за станом охорони праці. | 5-14 |
| 10. | Л | 10 | Тема 4. Організаційно-технічне забезпечення робочих місць за умовами праці. Лекція 1. Поняття та оцінка організаційно-технічного забезпечення робочих місць 1. Поняття робочого місця. Фактори, що визначають умови праці на робочому місці. 2. Організаційна та виробнича структура підприємства (установи, організації). Обов'язки та дії керівника підприємства з організації та проведення атестації та санітарно-гігієнічної паспортизації робочих місць. 3. Умови праці на підприємствах галузі. Класифікація умов праці. Категорії робіт за ступенем тяжкості та важкості. 4. Параметри виробничого середовища та трудового процесу як чинники, що визначають умови праці на робочому місці. | 10-14 |

| | | | | |
|-----|----|----|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------|
| | | | 5. Поняття технічного та організаційного рівнів робочих місць. | |
| 11. | ПЗ | 2 | Організація трудових процесів і робочих місць | 10-14 |
| 12. | ПЗ | 4 | Розрахунок та оцінка умов праці за показниками шкідливості та небезпечності факторів виробничого середовища, важкості та напруженості трудового процесу | 10-14 |
| 13. | СР | 10 | Основні поняття щодо умов праці на робочому місці. Характеристика факторів виробничого середовища. Характеристика факторів трудового процесу. Поняття організації робочих місць. Основні напрями в організації робочих місць. Планування робочих місць: зовнішнє і внутрішнє технологічне планування. Карта організації праці. Система обслуговування робочого місця, форми обслуговування. Оцінка технічного та організаційного рівнів робочих місць. Показники техніко-організаційного рівня робочих місць. Принципи розробки заходів по забезпеченню охорони праці, виробничої санітарії, протипожежного стану та охорони навколишнього середовища на об'єкті підвищеної небезпеки. | 10-14 |
| 14. | Л | 10 | Змістовий модуль № 2 Економічні аспекти та аудит охорони праці та техногенної безпеки. <i>Тема 5. Економічні основи охорони праці</i> 1. Економічне значення та економічні проблеми охорони праці. 2. Економічні методи управління охороною праці. Роль компенсацій за роботу в несприятливих умовах праці в управлінні охороною праці. 3. Фінансування діяльності з охорони праці. Фонд соціального страхування. 4. Оцінка затрат на охорону праці. Витрати підприємств на виконання вимог законодавства й нормативно - правових актів з умов й охорони праці. | 6-13 |
| 15. | ПЗ | 4 | Фінансування та врахування витрат на заходи з охорони праці. | 6-13 |
| 16. | СР | 8 | Проблеми фінансування витрат на виконання нормативних вимог охорони праці та на поліпшення умов праці. Основний склад збитків від надзвичайних ситуацій. Страхування в національній економіці. | 6-13 |
| 17. | Л | 10 | Тема 6. Аудит з промислової безпеки і охорони праці 1. Сутність, предмет, завдання та методи аудиту з охорони праці. 2. Форми аудиту з промислової безпеки і охорони | 10-16 |

| | | | | |
|----|----|----|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------|
| | | | <p>праці. Об'єкти аудиту.</p> <p>3. Правове регулювання аудиту з промислової безпеки і охорони праці.</p> <p>4. Ефективність аудиту в сфері праці.</p> | |
| 18 | ПЗ | 6 | Порядок проведення аудиту з промислової безпеки і охорони праці. | 10-16 |
| 19 | СР | 12 | <p>Закон України «Про аудит з промислової безпеки та охорони праці»</p> <p>Стандарт ISO 19011 в останній редакції.</p> <p>Система менеджменту охорони здоров'я та професійної безпеки.</p> <p>Документи та інша інформація, пов'язана з системами менеджменту (застосування систем менеджменту, пов'язаних з різними організаціями, взаємодії між різними компонентами системи менеджменту, стандарти на системи управління, законодавство, правила та інші застосовні вимоги, що мають відношення предмету аудиту).</p> <p>Класифікації аудитів (різні класифікації, цілі, відмінності, визначення).</p> <p>Принципи, порядок та методи аудиту (принципи аудиторської діяльності, управління програмами аудиту, управління аудитом, невідповідності).</p> | 10-16 |
| 20 | Л | 8 | <p>Тема 7. Діяльність щодо формування державної політики та визначення механізмів її реалізації у сфері промислової безпеки та охорони праці.</p> <p>1. Напрямки діяльності державного нагляду за охороною праці.</p> <p>2. Планування роботи державного нагляду за охороною праці.</p> | 7, 18-20 |
| 21 | ПЗ | 4 | Визначення порядку та контроль за організацією навчання і перевірки знань посадових осіб з питань промислової безпеки та охорони праці. | 18-20 |
| 22 | СР | 10 | <p>Органи державного управління промисловою безпекою та їх повноваження. Міністерство надзвичайних ситуацій, Державна служба гірничого нагляду та промислової безпеки України, інші органи державного управління промисловою безпекою. Їх функції, завдання та повноваження.</p> <p>Порядок організації навчання та перевірки знань керівників підприємств та спеціалістів, що експлуатують об'єкти підвищеної небезпеки.</p> <p>Положення про Порядок організації навчання та перевірки знань керівників підприємств та спеціалістів, що експлуатують об'єкти підвищеної небезпеки. Основні розділи. Перелік робіт з підвищеною небезпекою.</p> | 7, 18-20 |

| | | | | |
|------------------|------------|-----|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------|
| 23 | Л | 10 | <p>Тема 8. Оцінка ефективності управлінської діяльності процесами цивільної безпеки.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Критерії оцінки ефективності. Показники ефективності управління процесами безпеки підприємства. 2. Заходи з охорони праці як найголовніша складова плану економічного та соціального розвитку підприємства. Підвищення продуктивності праці внаслідок поліпшення умов праці. 3. Показники оцінювання соціальної ефективності та ступеня ризику від здійснення господарської діяльності. 4. Стимулювання охорони праці та заохочення працівників до створення безпечних і здорових умов праці. | 10-16 |
| 24 | ПЗ | 4 | Визначення ефективності заходів і засобів профілактики виробничого травматизму і професійної захворюваності. | 8-13 |
| 25 | СЗ | 6 | Загальна оцінка ефективності управлінської діяльності процесами цивільної безпеки. | 8-13 |
| 26 | СЗ (РЗ) | 18 | Розрахункове завдання. Розрахунок техніко-економічної ефективності заходів, направлених на підвищення охорони праці на виробництві. | 8-13 |
| Разом (годин) | | 180 | | |

Примітки

1. Номер семестру вказують, якщо дисципліна викладається у декількох семестрах.
2. У показнику «Разом (годин)» кількість годин буде відрізнятися від загальної кількості аудиторних годин на кількість годин, що відведена на вивчення тем та питань, які вивчаються студентом самостійно (п. 3 додатку 8).
3. У графі 5 вказується номер відповідно до Додатку 14.

САМОСТІЙНА РОБОТА

| № з/п | Назва видів самостійної роботи | Кількість годин |
|-------|------------------------------------------------------------------------------|-----------------|
| 1 | Опрацювання лекційного матеріалу | 16 |
| 2 | Підготовка до практичних (лабораторних, семінарських) занять | 16 |
| 3 | Самостійне вивчення тем та питань, які не викладаються на лекційних заняттях | 50 |
| 4 | Виконання індивідуального завдання | 18 |
| 5 | Інші види самостійної роботи | |
| | Разом | 84 |

ІНДИВІДУАЛЬНІ ЗАВДАННЯ

(вид індивідуального завдання)

| № з/п | Назва індивідуального завдання та (або) його розділів | Терміни виконання (на якому тижні) |
|-------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| | <p style="text-align: center;">ПЕРЕЛІК ЗАВДАНЬ ДО САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Праця як сфера життєдіяльності та провідний чинник виробництва. Соціально-трудові відносини як система. 2. Нормативно-правова база для організації системи управління охороною праці на підприємстві. 3. Законодавчі акти України в галузі охорони праці та їх вимоги щодо державних гарантій працюючих на безпечні умови праці. 4. Сутність соціально-трудових відносин. Загальна характеристика їх системи. 5. Міжнародна організація праці. Основні конвенції МОП в галузі охорони праці. Законодавство Євросоюзу з охорони праці. 6. Розвиток та удосконалення систем управління охороною праці в Україні з урахуванням вимог МОП. 7. Міжнародне співробітництво в галузі охорони праці. 8. Соціальні категорії сучасного суспільства, їхній зв'язок з працею та безпекою праці. 9. Ефективність суспільного виробництва. 10. Поняття робочого місця. Фактори, що визначають умови праці на робочому місці. 11. Організаційна та виробнича структура підприємства (установи, організації). Обов'язки та дії керівника підприємства з організації та проведення атестації та санітарно-гігієнічної паспортизації робочих місць. 12. Умови праці на підприємствах галузі. Класифікація умов праці. Категорії робіт за ступенем тяжкості та важкості. 13. Параметри виробничого середовища та трудового процесу як чинники, що визначають умови праці на робочому місці. 14. Поняття технічного та організаційного рівнів робочих місць. Організація трудових процесів і робочих місць. 15. Оцінка умов праці за показниками шкідливості та небезпечності факторів виробничого середовища, важкості та напруженості трудового процесу. 16. Економічне значення та економічні проблеми охорони праці. 17. Економічні методи управління охороною праці. Роль компенсацій за роботу в несприятливих умовах праці в управлінні охороною праці. 18. Фінансування діяльності з охорони праці. Фонд соціального страхування. 19. Оцінка затрат на охорону праці. Витрати підприємств на виконання вимог законодавства й нормативно - правових актів з умов й охорони праці. 20. Сутність, предмет, завдання та методи аудиту з охорони праці. | <p>Із 1-14 теми завдань до 9 тижня.</p> <p>Із 15-30 теми завдань до 15 тижня.</p> <p>Виконання у вигляді рефератів.</p> |

| | | |
|--|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|
| | <p>21. Форми аудиту з промислової безпеки і охорони праці. Об'єкти аудиту.</p> <p>22. Правове регулювання аудиту з промислової безпеки і охорони праці.</p> <p>23. Ефективність аудиту в сфері праці. Порядок проведення аудиту з промислової безпеки і охорони праці.</p> <p>24. Напрямки діяльності державного нагляду за охороною праці.</p> <p>25. Планування роботи державного нагляду за охороною праці.</p> <p>26. Визначення порядку та контроль за організацією навчання і перевірки знань посадових осіб з питань промислової безпеки та охорони праці.</p> <p>27. Соціально-економічне значення заходів з охорони праці.</p> <p>28. Заходи з охорони праці як найголовніша складова плану економічного та соціального розвитку підприємства.</p> <p>29. Показники оцінювання соціальної ефективності та ступеня ризику від здійснення господарської діяльності.</p> <p>30. Визначення ефективності заходів і засобів профілактики виробничого травматизму і професійної захворюваності.</p> | |
|--|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|

МЕТОДИ НАВЧАННЯ

(надається опис методів навчання)

Метод навчання – досить складне, багато якісне багатовимірне педагогічне явище, в якому знаходять відображення об'єктивні закономірності, принципи, цілі, зміст і форми навчання. Цей зв'язок з іншими дидактичними категоріями взаємо-зворотній: принципи, цілі, зміст і форми навчання визначають метод, але вони не можуть бути реалізовані без нього, без урахування можливостей їх практичної реалізації. Науковці поділяють методи навчання на словесні (розповідь-пояснення, бесіда, лекція), наочні (ілюстрація, демонстрація) та практичні (досліди, вправи, лабораторні роботи, реферати тощо). При вивченні дисципліни використовуються проблемний підхід у лекції та пояснювально-ілюстративний метод. Проблемною є така лекція, що містить у собі проблемні, дискусійні твердження, варіанти вирішення яких досягаються обов'язковим обговоренням їх між усіма присутніми. Цьому передують монолог викладача, в якому він вводить слухачів у проблему, вказує на можливі підходи до її аналізу на матеріалі співставлення різних факторів та теорій і знайомить з деякими умовами та прецедентами її розв'язання, створюючи тим самим ґрунт для проблематизації зовнішнього діалогу. При пояснювально-ілюстративному методі, студенти, що навчаються одержують знання на лекції, з учбової або методичної літератури, через екранну допомогу в "готовому" вигляді. Сприймаючи і осмислюючи факти, оцінки, висновки, студенти залишаються в рамках репродуктивного (відтворюючого) мислення. У вузі даний метод знаходить найширше застосування для передачі великого масиву інформації. Це дозволяє студентам застосовувати усі форми освоєння матеріалу, що підвищує ефективність роботи у аудиторії. Окрім цього лектор має можливість застосовувати Інтернет сайти для ілюстрації лекційного матеріалу.

Лекції викладаються українською мовою.

Лектор застосовує на заняттях інформацію та ресурси, що розміщено у Інтернеті на сайті кафедри, де студент може знайти відповідь на багато запитань, у тому числі: лекції, методичні вказівки, тести та інше.

МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

Поточний контроль реалізується у формі опитування на лекціях, виступів на практичних заняттях, тестів, виконання індивідуальних завдань, проведення контрольних робіт, ректорських контрольних робіт тощо.

Контроль складової робочої програми, яка освоюється під час самостійної роботи студента, проводиться:

- з лекційного матеріалу – шляхом перевірки конспектів, тестування за змістовними модулями (на 9 та 15 тижнях);
- з практичних (лабораторних), індивідуальних занять – за допомогою перевірки виконаних завдань, реферату за обраною темою.

Семестровий контроль проводиться у формі заліку (з оцінкою) або екзамену відповідно до навчального плану в обсязі навчального матеріалу, визначеного навчальною програмою та у терміни, встановлені навчальним планом.

Семестровий контроль може проводитися в усній формі по екзаменаційних білетах або в письмовій формі за контрольними завданнями, а також шляхом тестування з використанням технічних засобів (Інтернету). Можливе поєднання різних форм контролю.

Результати поточного контролю (поточна успішність) можуть враховуватись як допоміжна інформація для виставлення оцінки з даної дисципліни.

Студент вважається допущеним до семестрового екзамену з навчальної дисципліни за умови повного відпрацювання усіх практичних та лабораторних занять, та виконання індивідуальних завдань СРС, передбачених навчальною програмою з дисципліни.

РОЗПОДІЛ БАЛІВ, ЯКІ ОТРИМУЮТЬ СТУДЕНТИ, ТА ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ ЗНАНЬ ТА УМІНЬ (НАЦІОНАЛЬНА ТА ECTS)

Таблиця 1 – Розподіл балів для оцінювання успішності студента для іспиту

| Контрольні роботи | Практичні заняття | Індивідуальне завдання (Реферат) | Іспит | Сума |
|-------------------|-------------------|----------------------------------|-------|------|
| 35 | 50 | 10 | 5 | 100 |

Таблиця 2 – Шкала оцінювання знань та умінь: національна та ECTS

| Рейтингова Оцінка, бали | Оцінка ECTS та її визначення | Національна оцінка | Критерії оцінювання | |
|-------------------------|------------------------------|--------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------|
| | | | позитивні | негативні |
| 1 | 2 | 3 | 4 | 5 |
| 90-100 | A | Відмінно | <ul style="list-style-type: none"> - Глибоке знання навчального матеріалу модуля, що містяться в основних і додаткових літературних джерелах; - вміння аналізувати явища, які вивчаються, в їхньому взаємозв'язку і розвитку; - вміння проводити теоретичні розрахунки; - відповіді на запитання чіткі, лаконічні, логічно послідовні; - вміння вирішувати складні практичні задачі. | Відповіді на запитання можуть містити незначні неточності |
| 82-89 | B | Добре | <ul style="list-style-type: none"> - Глибокий рівень знань в обсязі обов'язкового матеріалу, що передбачений модулем; - вміння давати аргументовані відповіді на запитання і проводити теоретичні розрахунки; - вміння вирішувати складні практичні задачі. | Відповіді на запитання містять певні неточності; |
| 75-81 | C | Добре | <ul style="list-style-type: none"> - Міцні знання матеріалу, що вивчається, та його практичного застосування; - вміння давати аргументовані відповіді на запитання і проводити теоретичні розрахунки; - вміння вирішувати практичні задачі. | - невміння використовувати теоретичні знання для вирішення складних практичних задач. |
| | | | - Знання основних | Невміння давати |

| | | | | |
|-------|-------------------------------------|--------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 64-74 | Д | Задовільно | фундаментальних положень матеріалу, що вивчається, та їх практичного застосування; - вміння вирішувати прості практичні задачі. | аргументовані відповіді на запитання; - невміння аналізувати викладений матеріал і виконувати розрахунки ; - невміння вирішувати складні практичні задачі . |
| 60-63 | Е | Задовільно | - Знання основних фундаментальних положень матеріалу модуля, - вміння вирішувати найпростіші практичні задачі. | Незнання окремих (непринципових) питань з матеріалу модуля; - невміння послідовно і аргументовано висловлювати думку; - невміння застосовувати теоретичні положення при розв'язанні практичних задач |
| 35-59 | ФХ (потрібне додаткове вивчення) | Незадовільно | Додаткове вивчення матеріалу модуля може бути виконане в терміни, що передбачені навчальним планом. | Незнання основних фундаментальних положень навчального матеріалу модуля; - істотні помилки у відповідях на запитання; - невміння розв'язувати прості практичні задачі . |
| 1-34 | Ф (потрібне повторне вивчення) | Незадовільно | — | - Повна відсутність знань значної частини навчального матеріалу модуля; - істотні помилки у відповідях на запитання; - незнання основних фундаментальних положень; - невміння орієнтуватися під час розв'язання простих практичних задач |

НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

(надається перелік складових навчально-методичного забезпечення навчальної дисципліни та посилання на сайт, де вони розташовані)

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна література:

| | |
|----|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 1. | Закон України «Про охорону праці». – Від 21.11.2002, ред. від 27.02.2021 https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2694-12#Text |
| 2. | Кодекс законів про працю України. https://pracija.com.ua/kzpp/211.html |
| 3. | Директива Ради Європейських Співтовариств 89/391/ЕЕС «Про впровадження заходів, що сприяють поліпшенню безпеки й гігієни праці працівників». http://online.budstandart.com/ua/catalog/doc-page.html?id_doc=47940 |
| 4. | Карпіщенко О. І. Економіка праці та соціально-трудова відносина : навч. посібник для студ. вищ. навч. закл. / О. І. Карпіщенко. – Суми, 2016. http://irbis-nbuv.gov.ua/publ/REF-0000601307 |
| 5. | Червінська Л. П. Економіка праці : навчальний посібник для студ. вищ. навч. закл. : рек МОНУ / Л. П. Червінська. – Київ : Центр учбової літератури, 2017. – 287 с. https://uchebnik-online.net/book/789-ekonomika-praci-navchalnij-posibnik-cherwinska-l-p/2-anotaciya.html |
| 6. | Жидецький В.І. Основи охорони праці. Підручник. – Львів: Афіша, 2015. – 320 с. http://xn--e1ajqk.kiev.ua/wp-content/uploads/2019/12/ZHideczkiy-V.CZ.-Osnovi-ohoroni-praczi.-Pidruchnik-1.pdf |
| 7. | Правові основи працезохоронної політики та охорони праці: конспект лекцій / Укладачі: О.О. Островерх, Т.М. Ковалевська, Т.О. Луценко. – Х.: НУЦЗУ, 2019 – 152 с. http://repositsc.nuczu.edu.ua/bitstream/123456789/4897/1 |
| 8. | Гогіташвілі Г. Г., Карчевські Є.Т., Лапін В. М. Управління охороною праці та ризиком за міжнародними стандартами: Навч. посіб. – К.: Знання, 2017. – 367 с. |

| | |
|-----|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| | https://dut.edu.ua/ua/lib/4/category/760/view/785 |
| 9. | Русаловський А.В. Правові та організаційні питання охорони праці: Навчальний посібник. – 3-є видання, доповн. і перероб. – К.: Університет «Україна», 2018. – 272 с. http://ualibrarium.narod.ru/tehn/ohorona-praci/11/pravovi-organizaciyuni-pitannya-ohoroni-praci-rusalovsykiy.html |
| 10. | Організаційно-технічне забезпечення атестації та паспортизації робочих місць: курс лекцій. / Укладачі: В.М. Лобойченко, С.В. Белан. НУЦЗУ, 2017. – 226 с. http://univer.nuczu.edu.ua/tmp_metod/2558/Kurs_lekcij_ch.1.pdf |
| 11. | Міжнародний стандарт OHSAS 18002, Guidelines for the implementation of OHSAS 18001. Настанова по впровадженню OHSAS 18001. http://online.budstandart.com/ua/catalog/doc-page?id_doc=64325 |
| 12. | Аудит охорони праці на підприємстві // Охорона праці. – 2000. – № 10. . "Державна концепція професійної орієнтації населення". - № 842. - 2018. http://web.kpi.kharkov.ua/mit/wp-content/uploads/sites/ |
| 13. | Рядська В. В. Аудит: Навч. посібник / В. В. Рядська, Я. В. Петраков. – К.: Центр навчальної літератури, 2018. – 416 с. https://dspace.udpu.edu.ua/bitstream/6789/9798/3/Aydut.pdf |
| 14. | Немченко В. В. Практичний курс внутрішнього аудиту: Підручник / В.В. Немченко, В. П. Хомутенко, А. В. Хомутенко. – К.: Центр учбової літератури, 2018. – 240 с. https://shron1.chtyvo.org.ua/ |
| 15. | Іванова Н. А. Організація і методика аудиту: Навчальний посібник / Н.А. Іванова, О. В. Ролінський. – К.: ЦНЛ, 2018. – 216 с. https://dspace.udpu.edu.ua/bitstream/123456789/14630/2/Orh_i_metod_aud.pdf |
| 16. | Ватуля І. Д. Аудит: практикум: Навч. посібник // І. Д. Ватуля, Н. А. Канцедал, О. Г. Пономаренко. – К.: Центр навчальної літератури, 2017. – 304с. http://dspace.nuft.edu.ua/jspui/bitstream/123456789/34892/1/audit.pdf |

ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ В ІНТЕРНЕТІ

(перелік інформаційних ресурсів)

Електронний ресурс, доступ: <http://web.kpi.kharkov.ua/safetyofliving/uk/golovna/>